

Sardinië wordt omgeven door droomstranden – Cala Goloritzè aan de Golfo di Orosei

Sardinië – veelgestelde vragen

Eerste kennismaking?

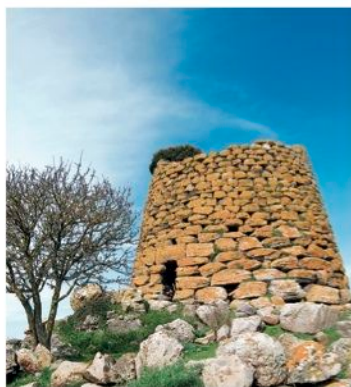
Maar weinig tijd? Dan is **Alghero** met zijn Spaans aandoende oude binnenstad een prima uitgangspunt voor een korte vakantie op Sardinië. Van hier is het niet ver naar het prachtige kustlandschap van de baai **Porto Conte**. Een rit met grandioze uitzichten voert door de bergen naar de **Valle dei Nuraghi** met zijn indrukwekkende nuraghevesting. De steile kust tussen Alghero en het romantische **Bosa** biedt al even fantastische uitzichten op de zee. Ook Sardinië's op een na grootste stad, **Sassari**, en de schitterende zandstranden van het schiereiland **Stintino** liggen in de directe omgeving.

Welke bezienswaardigheden mag niemand missen?

Alghero, **Bosa** en **Castelsardo** hebben het meeste te bieden aan stedenschoon, maar ook het *centro storico*, de oude binnenstad, van **Cagliari** verdient een rond-

wandeling. De expressieve muurschilderingen (*murales*) van **Orgosolo** zou u zeker moeten gaan bekijken. Van een hele andere orde, maar niet minder interessant is het kunstenaarsdorp **San Sperate** met zijn moderne kunstscene.

Uniek erfgoed – de nuraghi

Zoveel hoofden, zoveel mutsen – de Sardijnse taal

Het Sardisch verschilt van dorp tot dorp – hier een muurschildering in Orgosolo

Het eeuwenlange isolement van Sardinië, waaraan pas in de 11e eeuw een einde kwam, leidde ertoe dat op het eiland de Latijnse spreektaal, het vulgair Latijn, maar weinig veranderd is. Het is de taal van een simpele herders- en boerencultuur, waarvan woordenschat, uitspraak en zinsbouw in hoge mate overeenkomen met de klassieke vormen.

Italiaans of niet?

De locatie: een kleine bar in Bitti. Een paar mannen drinken aan de toog hun *caffè*, een oudere heer leest de krant, op de achtergrond zendt de tv een populaire quiz uit. De mannen praten met elkaar, maar de taal die ze spreken, heeft niet de heldere, parelende klank van het Italiaans. Het is een enigszins donkere

en rauwe taal, rijk aan medeklinkers, waarin vaak de klinker 'u' te horen is. Soms lijkt er een uit het Italiaans vertrouwd woord in door te klinken, maar meteen daarna klinkt de taal weer zeer vreemd in de oren. Zouden Caesar of Cicero hier ook aan de toeg hebben gestaan, dan zouden zij bijna moeiteloos met de mannen hebben kunnen converseren. *'In su pane partiu si bi sedet deus'* ('Als men zijn brood deelt, zit God erbij'), zou misschien een van de mannen tegen de Romeinen hebben gezegd terwijl hij hen het broodmandje aanreikte.

Met uitsterven bedreigd

Van alle Romaanse talen staat het Sardisch dus het dichtst bij het Latijn. Maar volgens de UNESCO wordt de Sardijnse taal met uitsterven bedreigd,

Bezienswaardigheden

Dom van Oristano: binnen in de kerk zijn opmerkelijke kunstschaten te zien, waaronder twee levendige en expressieve romaanse bas-reliëfs die Daniël in de leeuwenkuil en twee leeuwen met buit gemaakte hertenkalfjes tonen. Zie blz. 144.

Sas Perdas Marmuradas: schraal en verlaten is de hoogvlakte bij Macomer, onstuimig geselt de *maestrale* het land. Zwijgend waken hier zes rechtopstaande stenen over de gigantengraven van Tamuli. Zie blz. 159.

Actief

Wandelingen: Esedra Escursioni organiseert wandelingen rond Bosa, onder meer langs de grillige kust in de richting van Alghero. Ook op het programma staan vogelexcursies, zoals het observeren van vale gier in de vrije natuur. Zie blz. 165.

Sfeervol genieten

Antica Dimora del Gruccione: een prachtig patriciërshuis met een bekoorlijke binnenplaats nodigt in het oude centrum van Santu Lussurgiu uit tot een verblijf, ook door de zeer smaakvol met antiquiteiten ingerichte kamers en een uitstekende regionale keuken. Zie blz. 157.

Uitgaan

Sa Pedrera emotional Discoclub: deze bij de *Oristanesi* populaire disco met openluchtgedeelte verdient een bezoek. Zie blz. 150.

Op ontdekkingsreis

Bezoek aan de jonge steentijd – Sant'Andria Priu

De paleisgraven van Sant'Andria Priu behoren tot de indrukwekkendste necropolissen van Sardinië. De doden moesten zich in het hiernamaals thuis voelen. Dus hiew men voor hen woonhuizen uit in de rotsen en voorzag hen van de eerste levensbehoeften. Over het dodenrijk waakte de stiergod.

Kaart: ► D 6

Route: op de SS 131 de afrit Bonorva nemen, na deze plaats 6 km richting Bono, dan rechtsaf naar de kerk Santa Lucia, daarna nog 500 m doorrijden tot u links het omheinde terrein met de rotsgraven hebt bereikt; of vanaf de Nuraghe Santu Antine ca. 9 km rich-

ting Bono, bij een dwarsstraat rechts richting Bonorva en na 3 km scherp linksaf naar de kerk Santa Lucia, daarna nog 500 m doorrijden.

Let op: zaklamp meenemen!

Openingstijden en prijzen: juni-sept. dag. 9.30-13, 14.30-19.30 uur, tel. 348 564 26 11, € 9 (14-18 jaar € 6, tot 14 jaar gratis), ticket geldt ook voor Santu Antine, zie blz. 189.

In een steile rotswand van roodachtig trachiet bevindt zich de dodenstad van Sant'Andria Priu. Ze maakt deel uit van de meer dan duizend rotskamergraven die de neolithische Oziercultuur (3500-2800 v.Chr.) heeft nagelaten. Met primitieve werktuigen van steen en obsi-